

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра русской литературы

**Аннотация к дипломной работе
ТИПОЛОГИЯ ЖЕНСКИХ ОБРАЗОВ В ПРОЗЕ В. М. ГАРШИНА**

**НЕСТЕР
Анна Ивановна**

**Научный руководитель –
доцент Л. Л. Авдейчик**

2024

РЕФЕРАТ

Структура дипломной работы. Дипломная работа состоит из введения, 3 глав, 8 разделов, заключения, списка использованных источников, который включает 79 наименований, и 2 приложений.

Общий объем дипломной работы – 61 страница.

Ключевые слова: ПРОЗА В. М. ГАРШИНА; ЖЕНСКИЙ ОБРАЗ; ТИПОЛОГИЯ ПЕРСОНАЖЕЙ; ИНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТЬ; АЛЛЮЗИЯ.

Цель дипломной работы: разработка типологии женских образов в прозаических реалистических произведениях В. М. Гаршина, соотнесение их с существующими литературными типами; рассмотрение в контексте русской литературы XIX – начала XX вв.

Объект исследования – прозаические реалистические произведения В. М. Гаршина, содержащие женские образы.

Предмет исследования – женские образы В. М. Гаршина с точки зрения их типологических характеристик и интертекстуальных связей.

Методы исследования: описательный метод, культурно-исторический метод, сравнительно-типологический метод, формальный метод, метод интертекстуального анализа.

Новизна исследования заключается в разработанной впервые типологической характеристике героинь прозаических произведений В. М. Гаршина, представленной в системе интертекстуальных и типологических связей с ключевыми женскими образами русской литературы XIX – начала XX вв.

Актуальность работы обусловлена недостаточной степенью разработанности выбранной темы, хотя типология героев является важной ступенью и неотъемлемым компонентом целостного анализа художественного произведения. Редкое обращение исследователей к типологии женских персонажей продиктовано ее второразрядным положением относительно типологии мужских персонажей, явственно превалирующей в количественном и качественном отношении.

Практическая значимость работы состоит в том, что данные исследования могут быть использованы для дальнейшего изучения типологического своеобразия персонажей Гаршина и для сопоставления с героями и героинями предшественников и последователей в более широком контексте. Кроме того, они релевантны для более обстоятельных исследований как отдельных произведений автора, так и всего периода истории русской литературы последней трети XIX века.

Дипломная работа выполнена самостоятельно.

РЭФЕРАТ

Структура дыпломнай працы. Дыпломная праца складаецца 3 уводзінаў, 3 глаў, 8 раздзелаў, заключэння, спіса выкарыстаных крыніц, які ўключае 79 найменняў, і 2 прыкладанняў.

Агульны аб'ём дыпломнай працы – 61 старонка.

Ключавыя слова: ПРОЗА У. М. ГАРШЫНА; ЖАНОЧАЯ ВЫЯВА; ТЫПАЛОГІЯ ПЕРСАНАЖАЎ; ІНТЭРТЭКСТУАЛЬНАСЦЬ; АЛЮЗІЯ.

Мэта дыпломнай працы: распрацоўка тыпалогіі жаночых вобразаў у празаічных рэалістычных творах У. М. Гаршына, суаднясение іх з існуючымі літаратурнымі тыпамі; разгляд у кантэксце рускай літаратуры XIX – пачатку XX стст.

Аб'ект даследавання – празаічныя рэалістычныя творы У. М. Гаршына, якія змяшчаюць жаночыя вобразы.

Прадмет даследавання – жаночыя вобразы У. М. Гаршына з пункту гледжання іх тыпалагічных характеристык і інтэртэкстуальных сувязяў.

Метады даследавання: апісальны метад, культурна-гістарычны метад, параўнальная-тыпалагічны метад, фармальны метад, метад інтэртэкстуальнага аналізу.

Навізна даследавання заключаецца ў распрацаванай упершыню тыпалагічнай характеристыцы герояў празаічных твораў У. М. Гаршына, прадстаўленай у сістэме інтэртэкстуальных і тыпалагічных сувязей 3 з ключавымі жаночымі вобразамі рускай літаратуры XIX – пачатку XX стст.

Актуальнасць працы абумоўлена недастатковай ступенню распрацаванасці выбранай тэмы, хая ў тыпалогіі герояў з'яўляецца важнай ступенню і неад'емным кампанентам цэласнага аналізу мастацкага твора. Рэдкі зварот даследчыкаў да тыпалогіі жаночых персанажаў прадыктаваны яе другарадным становішчам адносна тыпалогіі мужчынскіх персанажаў, якая выразна пераважае ў колькасным і якасным стаўленні.

Практычная значнасць працы складаецца ў тым, што дадзеныя даследавання могуць быць скарыстаны для далейшага вывучэння тыпалагічнай своеасаблівасці персанажаў Гаршына і для супастаўлення з героямі і герайнімі папярэднікаў і паслядоўнікаў у шырэйшым кантэксце. Акрамя таго, яны рэлевантныя для больш грунтоўных даследванняў як асобных твораў аўтара, так і ўсяго перыяду гісторыі рускай літаратуры апошній трэці XIX стагоддзя.

Дыпломная праца выканана самастойна.

ABSTRACT

Structure of the graduation thesis. The graduation thesis consists of an introduction, 3 chapters, 8 sections, a conclusion, list of references, which includes 79 titles, and 2 appendices.

The total quantity of the graduation thesis is 61 pages.

Key words: V. M. GARSHIN'S PROSE; FEMALE CHARACTER; TYPOLOGY OF PERSONAGES; INTERTEXTUALITY; ALLUSION.

The thesis objective is to develop a typology of female characters in the prose realistic works of V. M. Garshin, to correlate them with existing literary types, considering in the context of Russian literature of XIX – early XX centuries.

The object of the research: prose realistic works of V. M. Garshin, containing female characters.

The subject of the research is V. M. Garshin's female characters in terms of their typological characteristics and intertextual relations.

Methods of research: descriptive method, cultural-historical method, comparative-typological method, formal method, method of intertextual analysis.

The novelty of the study consists of the first developed typological characterization of heroines of prose works of V. M. Garshin, presented in the system of intertextual and typological connections with the key female characters of Russian literature of the XIX - early XX centuries.

The topicality and necessity of the thesis are due to the insufficient degree of development of the chosen topic, although the typology of characters is an important stage and an integral component of the holistic analysis of a work of fiction. The rare appeal of researchers to the typology of female characters is dictated by its second-rate position in relation to the typology of male characters, clearly prevailing in quantitative and qualitative terms.

The practical significance of the work lies in the fact that the research data can be used for further study of the typological uniqueness of Garshin's characters and for comparison with the heroes and heroines of predecessors and followers in a broader context. In addition, they are relevant both for more detailed studies of individual works of the author and the whole period of the history of Russian literature of the last third of the nineteenth century.

The graduation thesis is self-produced.